

KORMÁNYRENDELET ÖSSZEFOGLALÓ

I. A FELSŐOKTATÁS FINANSZÍROZÁS ÁTSZERVEZÉSÉNEK CÉLJAI

- a **tehetséges és tanulni vágyó fiatalok számára általánosan hozzáférhető, minőségi és fenntartható felsőoktatási rendszer** alapjainak megteremtése,
- lényegi eleme az új önköltséges, állami részösztöndíjas és állami ösztöndíjas hallgatói kategóriák definiálása és bevezetése,
- a Diákhitel rendszer kibővítésével egy olyan **új általánosan hozzáférhető diákhitel konstrukció létrehozása**, amely lehetővé teszi az állami részösztöndíjas és az önköltséges hallgatók számára is, hogy tanulmányaik során fizetendő költségeiket diákhitelből, azaz jövőbeli, a felsőfokú képzettség révén megemelkedett jövedelmük terhére finanszírozhassák,
- az új konstrukció a jelenleg 10 éve működő diákhitel konstrukcióra épül, azt bővíti ki.

II. AZ ÚJ DIÁKHITEL KONSTRUKCIÓ JELLEMZŐI

1. Az új és a régi diákhitel és a diákhitelezés rendszere

Az új diákhitel a jelenlegi diákhitel rendszer mellett, **attól elkülönítve, de azt kibővítve, jön létre. Az új, kötött felhasználású** – az önköltséges és állami részösztöndíjas hallgatók által az intézményeknek fizetendő összegek finanszírozására szolgáló – **képzési hitel mellett a hallgatók jogosultak a jelenlegi szabad felhasználású hitel felvételére is. 2012 szeptemberétől tehát kétféle hitel áll a hallgatók rendelkezésére:**

- **szabad felhasználású hitel (a jelenleg is működő rendszer keretében):** az összes hallgató (államilag finanszírozott, költségtérítéssel, állami ösztöndíjas, állami részösztöndíjas, önköltséges) számára, **legfeljebb havi 50 eFt, illetve évi legfeljebb 500 eFt összegben** került meghatározásra.

- **kötött felhasználású képzési hitel (az új, állami kamattámogatással működő rendszer keretében):** az állami részösztöndíjas, és önköltséges képzésben tanulmányokat folytató hallgatók fizetendő képzési költségük megfelelő összegű finanszírozása érdekében vehetnek igénybe. **A kormányrendelet alapján a DK közvetlenül az intézmények számlájára utalja át, és összege nem lehet nagyobb, mint az igénylő hallgató által az intézmény számára ténylegesen megfizetendő összeg.**

2. Az „új” és a „rég” diákhitel kapcsolata

Az új diákhitel rendszer 2012. szeptembertől kezdődő bevezetését követően az állami részösztöndíjas és az önköltséges hallgatók számára nyújt kötött felhasználású képzési hitelt. A „rég” diákhitel rendszer a szabad felhasználású hitelt biztosítja mind a régi, mind az új rendszer hallgatói számára.

Az igényelhető összegek és a jogosultak köre:

- **szabad felhasználású hitelt legfeljebb 50 eFt/hó, azaz 250 eFt/félév, azaz 500 eFt/év összegben mind az új nemzeti felsőoktatási rendszer szerinti**
 - állami ösztöndíjas,
 - állami részösztöndíjas,
 - önköltséges,
 - régi rendszer szerinti államilag támogatott/finanszírozott,
 - a régi rendszer szerinti költségtérítéses hallgató igényelhet.

- **kötött felhasználású képzési hitelt (új diákhitel konstrukció)**
 - az új önköltséges és az
 - állami részösztöndíjas hallgatók, **legfeljebb akkora összegben, mint amekkora az intézmény felé fennálló tényleges fizetési kötelezettségük,**

Új Diákhitel (Diákhitel 2)			
	Jelenlegi Diákhitel (Diákhitel 1)		Új Diákhitel (Diákhitel 2)
Új rendszer szerinti hallgatók	Szabad felhasználású hitel	Kötött felhasználású hitel	
Állami ösztöndíjas	50 eFt/hó, 250 eFt/félév, 500 eFt/év	Nem igényelheti	
Állami részösztöndíjas	50 eFt/hó, 250 eFt/félév, 500 eFt/év (ebből szükség esetén engedményezési megállapodás alapján az intézmény felé is fizethet)	Tényleges fizetési kötelezettségnek megfelelő összeg	
Önköltséges			
Jelenlegi rendszer szerinti hallgatók	Szabad felhasználású hitel	Kötött felhasználású hitel	Jelenlegi Diákhitel (Diákhitel 1)
Államilag finanszírozott	50 eFt/hó, 250 eFt/félév, 500 eFt/év	Nem igényelheti	
Költségtérítéses	50 eFt/hó, 250 eFt/félév, 500 eFt/év (ebből engedményezési megállapodás alapján költségtérítést is fizethet)	Nem igényelheti	

3. A Diákhitel rendszer működése és alapvető szabályai az új Diákhitel bevezetését követő időszakban

A jelenlegi szabad felhasználású diákhitel és az új kötött felhasználású képzési hitel eltérő konstrukciója **elkülönített kockázati közösséget is eredményez**. Az új konstrukció bevezetése az **alábbi alapelvek**, illetőleg megoldások szerint történik:

- **két kockázatközösség lesz. Az egyiket a szabad felhasználású hitelt igénylők alkotják (régii és új egyaránt), a másikat a kötött felhasználású képzési hitelt felvett hallgatók.** Természetesen lesznek olyanok, akik mindkét kockázati közösségben benne lesznek;
- **az eddigi rendszerben megkötött szabad felhasználású hitelszerződések alapján folyósított hitelek és a 2012 szeptemberétől folyósított szabad felhasználású hitelek kamatára és a kockázati prémium kalkulálására vonatkozó szabályok azonosak;**
- **a régi felsőoktatási rendszerben megkezdett és a 2012 szeptemberétől igényelhető új diákhitelek jogosultsági ideje (mennyi időn keresztül és összesen hány szemeszterre igényelhető a hitel) azonos szabályok szerint alakul és megegyezik;**
- **egy hallgatónak mindkét rendszerben csak egy szerződése lehet a Diákhitel Központnál,**

- az új Diákhitel felmenő rendszerben 2012. augusztus 15-től a Diákhitel Direkt internetes felületén kitöltött hiteligénylési lappal igényelhető;
- a régi Diákhitel konstrukció változatlan feltételekkel minden jogosult számára elérhető, függetlenül attól, hogy tanulmányait 2012 szeptembere előtt vagy után kezdte meg;
- az új, kötött felhasználású képzési hitel folyósítása közvetlenül az intézmények részére történik a kormányrendeletben meghatározott engedményezéssel;
- a szabad felhasználású hitel mértéke legfeljebb 50 eFt/hó összegnek megfelelő összeg lehet;
- az új kötött felhasználású képzési hitel esetében a törlesztési kötelezettség a teljes eladósodottság mértékétől függően differenciáltan, a jövedelem százalékában kerül meghatározásra. Ez esetben a jövedelem 4–24%-a közötti mértékű törlesztési kötelezettségek kerülnek meghatározásra. A régi rendszerben a törlesztési kötelezettségre vonatkozó jelenlegi szabályok változatlanok maradnak.
- a hallgatónak egy felsőoktatási intézménnyel csak egyszer kell engedményezési megállapodást kötnie, annak módosítása, szüneteltetése esetén a DK Zrt felé – saját érdekében – bejelentési kötelezettséggel tartozik;

- **a Diákhitel Központ az intézmény számára a beiratkozással egyidejűleg (a beiratkozás időszakában) történt érvényes hiteligénylést követően 45 napon belül utalja át kötött felhasználású képzési hitelt az intézmény számlájára.** A felsőoktatási intézmény a kötött felhasználású képzési hitelt igénylő hallgatók esetében érvényesíti a hallgató kötött felhasználású képzési hiteligénylését. A beiratkozáskor megtett érvényes hiteligénylés esetén az igényelt kötött felhasználású képzési hitel intézménynek történt átutalásáig terjedő időszakban a kötött felhasználású képzési hitelt igénylő hallgatót úgy kell tekinteni, hogy eleget tett fizetési kötelezettségének.
- **az új diákhitel törlesztés megkezdésének legkésőbbi időpontját előíró életkor 35 évre módosul;**
- **a célzott kamattámogatásra/törlesztési kötelezettség szüneteltetésre jogosultak köre a régi rendszerben nem változik. A célzott kamattámogatás az új kötött felhasználású képzési hitelösszegre nem vonatkozik az általános kamattámogatás miatt, azonban a törlesztési kötelezettség szüneteltetése biztosított (GYES, TGYÁS, GYED időszakában);**
- **a hitelkamat tőkésítése a régi diákhitellel megegyező módon évente történik.**

4. Általános állami kamattámogatás

A jelenlegi Diákhitel kamatának és törlesztésének jellemzői:

- alacsony kamat,
- jövedelemarányos törlesztés, a **törlesztés a hitelfelvevők számára vállalható teher** (akár nehezebb életszakaszokban is).
A jelenlegi Diákhitel rendszerben hét év alatt az ügyfelek közel 30%-a már teljes egészében visszafizette a felvett hitelét!
- állami garancia van a Diákhitel Központ forrásai mögött a finanszírozók számára biztosítékként,
- ezáltal **a források költsége és így a hitel kamata más hiteltermékekhez képest jelentősen alacsonyabb.**
- speciális élethelyzetek kezelésére a modellbe építve: **célzott kamattámogatás** (gyermekvállalás esetére), **átmenti törlesztőrészlet mérséklés** (törlesztési problémák esetére).

A jelenlegi diákhitel konstrukció továbbra is a jelenlegi formában, kamattámogatás nélkül működik tovább.

Az új Diákhitel kamatának és törlesztésének jellemzői:

- A hallgatók által felvehető hitelösszegek az új konstrukcióban jelentős mértékben emelkednek.
- Az ennek következtében emelkedő **törlesztések mérséklését általános kamattámogatás biztosítja.**
- A termék állami kamattámogatással működik, az **ügyfelek által fizetendő kamat évi 2%, a hitel költségeinek és e 2%-nak a különbözetét az állam havonta megfizeti a Diákhitel Központ számára.**

Az új Diákhitel termék jellemzői a modellben:

- A termék a jelenlegi Diákhitel I. mellett kerül bevezetésre, azon felül biztosít forrásokat a jogosulti kör számára.
- **A hitelcél kötött, csak a felsőoktatási intézményben önköltséget (rész vagy teljes) fizető hallgatók jogosultak igénybe venni a hitelt, kizárólag a képzési költségük összegéig.** (A felsőoktatásban való részvételhez kapcsolódó egyéb járulékos kiadások fedezetéül a jelenlegi Diákhitel I. termék áll a hallgatók rendelkezésére.)
- A termék **2012 szeptemberétől felmenő rendszerben kerül bevezetésre,** azaz a jelenleg a felsőoktatási intézményben hallgatókat már nem érinti.
- **Folyósítás a félév első hónapjában történik közvetlenül az intézmény részére engedményezéssel.**

- **A termék állami kamattámogatással működik, az ügyfelek által fizetendő kamat évi 2%, a hitel költségeinek és e 2%-nak a különbözetét az állam havonta megfizeti a Diákhitel Központ számára.**
- **A tényleges hitelköltség megállapítása a jelenlegi gyakorlat szerint történik.**
- **A törlesztés továbbra is jövedelemarányos, a két évvel korábbi jövedelem (illetve amennyiben az nincs, vagy túl alacsony, akkor a minimálbér) alapján kerül meghatározásra. A törlesztést a diploma megszerzését követően kell megkezdeni.**
- **A törlesztési hányad a felhalmozott adósság függvényében kerül megállapításra.**